

Verslag: de heer Van Vlodrop

Begroting 2018 en Uitvoeringsbeeld 2017 (fysiek)

Aanwezig:

Voorzitter: de heer Frijns

College: de wethouders Willems, Krabbendam en Aarts

Griffie: de heer Cobben

Fractiewoordvoerders: de heren Van der Gugten, Bonder, Geelen, Hoen, Erckens, Pauly en Barendse

De **voorzitter** opent om 19.30 uur de vergadering.

Beheer openbare ruimte en afval

SP (Bonder) vraagt naar de resultaten van een aantal onlangs gestarte experimenten op het gebied van afval. Hij wil ook weten of er ook hout en textiel ingezameld kan worden.

CDA (Geelen) leest op pagina 20 dat de gemeente van b naar c gaat. Spreker vindt dat een vreemde term. Hij vindt het verder jammer dat er geen meerderheid was om meer geld naar IBOR over te maken. Hij vindt participatie niet de oplossing. Daar moet de gemeente geen hoge verwachtingen van hebben, gezien onder andere het drukke leven van jonge mensen met kinderen.

De heer Geelen is blij dat de bomen in de Sint Maartenslaan eindelijk – in december 2017 – geplant worden. Hij begrijpt verder dat de wethouder niet tevreden is over de rotondes en vraagt hem om een reactie.

Wat betreft de exploitatie van de algemene begraafplaats is het jammer dat het niet gelukt is om externe partijen aan de gemeente te binden om een mooie begraafplaats voor de toekomst te behouden, omdat de gemeente twee crematoria in stand moest houden.

Seniorenpartij (Erckens) constateert dat de bakken voor bladeren nabij voorrangswegen staan. Dat levert levensgevaarlijke situaties op.

PvdA (Pauly) heeft een aantal vragen en opmerkingen over het onderwerp.

- Op pagina 126 van de begroting staat het aantal kilo afval dat de Maastrichtenaren aanbieden. Dat is nog steeds veel minder dan het landelijk gemiddelde. Er is echter een stijging te zien. Dat gaat in tegen de landelijke trend. Is daar een verklaring voor?
- Uit het nationale nieuws bleek dat de verwerkers van afval zich zorgen maken over de kwaliteit van het afval. Speelt dat probleem ook in Maastricht?
- Ook de PvdA is benieuwd naar de resultaten van experimenten op het gebied van afval.
- Sommige inwoners van Maastricht ondervinden problemen met het aanbieden van grofvuil, onder andere omdat ze geen auto hebben of de tarieven niet kunnen betalen.

D66 (Barendse) heeft een aantal vragen en opmerkingen over de programma's 13 en 14.

- Hoe kan de gemeente nog meer inzetten op het voorkomen van afval?
- Bij de automatische ondergrondse containers maakt de gemeente gebruik van de zogenaamde volmelders. Die kunnen wellicht ook bijdragen aan het voorkomen van vervuiling rondom de containers.

Wethouder **Willems** gaat in op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen.

- De experimenten op het gebied van afval worden op dit moment geëvalueerd. De fracties worden eind 2017 geïnformeerd over de resultaten.
- Hout- en textielafval moet naar het milieupark gebracht worden. Ook kan er voor het ophalen een afspraak worden gemaakt met MTB.
- De wethouder beaamt dat hij niet tevreden is over de rotondes. Degene die daar verantwoordelijk voor is, is daarvoor aansprakelijk gesteld. Daarna is de situatie aanmerkelijk verbeterd.

- De gemeente werkt al sinds 1998 aan de begraafplaatsen. Een oplossing lijkt nu in zicht te zijn. De wethouder kondigt aan de raad daarvoor eind 2017 een voorstel voor te leggen met daarin een forse upgrade van de begraafplaats. Het wordt een parkachtige omgeving.
- Het ambitieniveau waar het CDA over sprak, is door de raad vastgesteld. Dat is gerealiseerd.
- De wethouder zegt toe een oplossing te zoeken voor de bladkorven die gevaar opleveren voor het verkeer.
- De lichte stijging van het aantal kilo's restafval van inwoners van Maastricht heeft wellicht te maken met de wet van de remmende voorsprong. Na de invoering van diftar is er ieder jaar weer minder afval geproduceerd. De wethouder benadrukt dat het aantal in 2016 weer gedaald is.
- Er zijn geen signalen dat de kwaliteit van het gescheiden afval slecht is. Spreker zegt toe dat nader te onderzoeken.
- Er wordt alles aan gedaan om zwerfafval te voorkomen, onder andere met de inzet van camera's. Ook is nu een afvalcoach werkzaam op Mariaberg. Dat experiment wordt over een half jaar geëvalueerd. Spreker roept iedereen op om suggesties aan te dragen.
- Ook op de milieuperrons zijn automatische volmelders aanwezig.

SP (Bonder) vindt het vreemd dat er wel karton en papier wordt gescheiden en (klein) hout, bijvoorbeeld schrootjes, niet.

Wethouder **Willems** zet er vraagtekens bij of dat wel voldoende afval oplevert. Hij kan dat verzoek dan ook niet toezeggen.

CDA (Geelen) heeft eerder gevraagd om de afvalcoach te koppelen aan social return. Dat zorgt voor werkgelegenheid en mensen worden zich meer bewust van het scheiden van afval.

Wethouder **Willems** deelt mee dat aan de hand van de resultaten van de evaluatie wordt bekeken of social return kan worden ingezet.

PvdA (Pauly) constateert dat mensen ook gebruik kunnen maken van de ophaaldienst van MTB. Spreker vraagt naar de kosten daarvan, zeker omdat mensen ook vanwege hun financiële problemen problemen hebben met de hoge tarieven in het milieupark. Hij wil verder weten of uit de experimenten is gebleken dat mensen (vanwege financiële problemen of het niet hebben van een auto) moeite hebben met het aanbieden van grofvuil en milieuparken. Hij wil ook weten of de kracht van diftar is uitgewerkt nu het aantal kilo's afval weer toeneemt.

Wethouder **Willems** antwoordt dat de experimenten niet gericht waren op mensen met financiële problemen. Spreker beaamt dat de effecten van de invoering van diftar zijn uitgewerkt. Inwoners scheiden hun afval keurig en gebruiken minder restafvalzakken. Diftar blijft echter als basis nodig.

PvdA (Pauly) constateert dat het aantal kilo's afval niet verder zal dalen.

Wethouder **Willems** beaamt dat, maar benadrukt dat er intensief wordt ingezet op andere zaken om de hoge ambitie om minder afval te produceren, te halen. Maastricht moet in 2030 afvalneutraal zijn. De gemeente ligt op koers.

De **voorzitter** sluit de bespreking van dit deelonderwerp af.

Stadsontwikkeling, wonen, natuur en milieu

D66 (Barendse) heeft een aantal vragen en opmerkingen over dit onderwerp.

- Op pagina 122 is sprake van een project Afkoppeling van hemelwater. D66 pleit voor meer ambitie op dit vlak. De gemeente moet zelf meer initiatieven op dit gebied te nemen.
- Het aantal oplaadpunten voor elektrische auto's is slechts beperkt uitgebreid. De fractie roept op om daar meer vaart achter te zetten.
- De fractie roept op om het gebruik van leenfietsen te stimuleren en ook voor deze fietsen voldoende stallingen te creëren.
- In Parkstad is sprake van een succesvol zonnepanelenproject. Mensen kunnen daarvoor tegen een lage rente geld lenen. De service voorziet ook in de plaatsing van de panelen. D66 vraagt zich af of dat project ook niet voor Maastricht interessant is.

PvdA (Pauly) heeft de volgende vragen en opmerkingen.

- Op pagina 127 staat dat het aantal spoedeisende bodemlocaties is gestegen van 2 naar 6. Om welke locaties gaat het en is daar een verklaring voor?
- Energiecoaches zijn inmiddels ook beschikbaar voor huurders. Hoeveel huurders maken er gebruik van?
- 65,4% van de CO₂-uitstoot in Maastricht wordt veroorzaakt door de industriële sector. Is daar het beleid ook het meest op gefocust?
- Op pagina 23 wordt gesproken over aantoonbare resultaten als gevolg van de Maastrichtse energieakkoorden. Wat zijn de concrete resultaten?
- Ligt de gemeente op koers om in 2030 klimaatneutraal te zijn?

Seniorenpartij (Sabel) vraagt naar de stand van zaken van het afkoppelen van rioleringen en van de maatregelen om verstening van tuinen tegen te gaan.

VVD (Beckers) heeft de volgende vragen en opmerkingen.

- In programma 10, Stadsontwikkeling, staat bij Landbouwbelang: 'In de tussentijd wordt gebruik veilig gecontinueerd.' Wat bedoelt het college met veilig, nu er niet conform het bouwbesluit (dat juist een waarborg is om de veiligheid te garanderen) wordt gehandhaafd?
- In programma 11 wordt geen ambitie genoemd voor het realiseren van woningen van corporaties.
- Het is jammer dat het eerder door de VVD ingediende initiatiefvoorstel over vraaggericht bouwen nu vooral wordt gebruikt om subsidies te verlenen voor CPO-projecten.
- De particuliere woningvoorraad moet aangepakt worden, zo staat in de stukken. Daar is toch niets mis mee?
- In programma 14, Natuur en milieu, wordt gesproken over het beperken van de geluidshinder in de stad. Voor geluidsoverlast op het spoor is echter geen hogere ambitie opgenomen dan de situatie in 2013, terwijl er wel sprake is van een Schermenproject Spoor.
- In de stukken staat dat de raad een verzoek heeft ingediend om onderzoek te doen naar milieuzones. Er is echter slechts een peiling gehouden onder de fracties over de luchtkwaliteit.

CDA (Geelen) complimenteert de opstellers van het voorliggende stuk. Het is een duidelijk verhaal met een goed zicht op wat wel en niet bereikt is. Spreker is verder blij met het grote aantal afgesloten akkoorden en ook dat panden voorzien zijn van zonnepanelen.

De heer Geelen constateert dat burgers de gemeente op het gebied van duurzaamheid star vinden. Zo mogen op oude monumentale panden geen zonnepanelen gelegd worden. Staan oude regels dergelijke nieuwe initiatieven in de weg?

Op pagina 126 wordt duidelijk dat Maastricht weinig alternatieve energie opwekt. Maastricht blijft achter bij vergelijkbare gemeenten. Spreker roept het nieuwe college (in 2018) op om hier meer in te investeren. Hij wil op dat gebied ook een lans breken voor ondernemingen die actief zijn op dat gebied. Hun initiatieven moeten ondersteund en verder gestimuleerd worden.

De heer Geelen vindt het jammer dat de ambities op het gebied van wegverkeer en industrieverkeer marginaal zijn en hoopt op verbetering in 2018. Hij vraagt de wethouder om de raad door middel van een raadsinformatiebrief te informeren over de stand van zaken. Zo wil hij weten of er in Maastricht in 2018 alleen nog maar elektrische stadsbussen rijden, welke afspraken er zijn gemaakt met platform COOL en of er toezeggingen zijn gedaan om de milieuzones uit te breiden.

Op pagina 133 wordt gesproken over de uitvoering van de motie Luchtkwaliteit. De motie heeft geleid tot een haalbaarheidsstudie Milieuzones. Op pagina 150 staat dat er maatregelen nodig zijn en dat de kosten daarvan 4 miljoen euro incidenteel en 2 miljoen euro structureel bedragen. Op pagina 140 wordt echter gesproken over een pm-post. Spreker vraagt om opheldering.

Op 17 november 2017 komt de A2-werkgroep weer bij elkaar. Dan wordt opnieuw gesproken over de luchtkwaliteit bij de uiteinden van de tunnelmonden. Ook wordt er een rondleiding door het gebied georganiseerd. Spreker nodigt de aanwezigen uit om de bijeenkomst bij te wonen.

PvdA (Pauly) heeft de volgende vragen en opmerkingen over het onderwerp stadsontwikkeling. De fractie is blij met de ontwikkeling van de grond- en vastgoedexploitaties.

- Er zijn geruchten dat de ontwikkeling van de campus op Limmel is uitgesteld. Wat is de stand van zaken?
- Wat is de stand van zaken van de ontwikkeling van de Palace? Is er al meer duidelijkheid over het bedrijfsplan?

- Op pagina 101 staat dat de eigenaar van de Brusselse poort zich oriënteert over de toekomst van dat gebied. Er gebeurt echter niets. Wat is de stand van zaken?
- Wat is de stand van zaken van het keurmerk voor studentenhuisvesting? Hoeveel panden hebben al een keurmerk?
- De fractie vraagt meer duidelijkheid over de verschillende rollen van de gemeente.
- De tabel op pagina 106 bevat grote verschillen tussen het landelijk gemiddelde en de cijfers van Maastricht. Wat is daarvan de oorzaak?

SP (Bonder) heeft de volgende vragen en opmerkingen.

- Er wordt gesproken over rijden op waterstof. Die brandstof kan echter alleen in Rotterdam getankt worden. Kan zo'n tankstation ook in Maastricht worden gerealiseerd?
- De SP ziet graag dat EMEC meer betrokken wordt bij duurzaamheidsprojecten. Bij welke projecten in de gemeente is het bedrijf al betrokken en welke rol kan het bedrijf spelen bij de realisatie van de zonneweide op het Lanakerveld?
- Op een aantal braakliggende terreinen in Maastricht kunnen kleinschalige zonneweiden worden gerealiseerd. Zijn die in beeld?
- Bij het Julianakanaal bij Ifteren bevindt zich een aantal gemeentelijke percelen. Die worden nu gepacht. Kunnen daar ook zonneweiden worden gerealiseerd?
- Voor woningsplitsingen is eerder een beleidsplan opgesteld. Destijds waren nog niet alle eigenaren in beeld, onder andere door ondoorzichtige constructies. Zijn ze nu wel in beeld?
- Door ondoorzichtige constructies (van huisjesmelkers) worden de eisen voor woningsplitsing omzeild. Is die problematiek bekend?
- Wat merken studenten van het keurmerk voor studentenhuisvesting?
- Bij diverse woningen worden nog steeds fietsen voor de voordeur geplaatst. Op welke manier wordt dit gecontroleerd?

PVM (Hameleers) is blij met de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, maar benadrukt dat het bij percelen waar zonneweiden worden gerealiseerd, gaat om kostbare landbouwgrond. Het is zonde om op die percelen zonnepanelen te plaatsen. Wellicht kunnen ook er ook windmolens worden geplaatst, zodat de grond nog gebruikt kan worden voor de landbouw.

GroenLinks (de heer Van der Gugten) heeft een aantal opmerkingen over onder andere stadsontwikkeling en wonen, energie en duurzaamheid en groen.

- Maastricht heeft een bijzondere positie en verantwoordelijkheid binnen de regionale herstructurering. Er is echter maar weinig ruimte om woningen te bouwen. GroenLinks stelt voor om de herstructurering te laten aansluiten op de werkelijke behoefte van de stad om tegemoet te komen aan de wensen van de inwoners en gedifferentieerd te kijken naar de kwaliteit van de woningmarkt naar aanleiding van de daadwerkelijke behoeftes.
- De ontwikkelingen rond het Sphinxgebouw en de Timmerfabriek zijn een geweldige impuls voor de stad. Door de vele jonge mensen in de stad zijn deze ontwikkelingen van levensbelang. Spreker roept op om enige regie te houden op de ontwikkelingen van Loods 5, onder andere op het gebied van architectuur.
- Door de aantrekkende economie zal ook het complex Landbouwbelang herontwikkeld worden. Daarbij dienen de huidige gebruikers ook een kans te krijgen, eventueel op een andere plek.
- Naast de grote bedrijven en corporaties moeten ook individuele huishoudens warm gemaakt worden gemaakt voor initiatieven op het gebied van duurzaamheid.
- Maastricht moet een fossielvrije stad kunnen worden. Wellicht dat de succesvolle Maastrichtlab-methode voor een boost kan zorgen. Maastricht kan bijvoorbeeld vooroplopen bij de ontwikkeling van een kleinschalig warmtenet.
- GroenLinks is blij met de ontwikkeling van een gordel van parken rond de stad en met de grote diversiteit aan parken. Maar ook in de buitenwijken zijn er nog mogelijkheden voor vergroening. Autovrije straten en groene gevels kunnen bijdragen aan aangename woonplekken.

D66 (Mulkens) is blij met de ontwikkelingen van het Palace-gebied. Spreker vraagt naar de stand van zaken van onder andere het parkeren in Wijcker Brugstraat.

Op pagina 8 staat een doorvertaling van de lokale woonvisie. D66 pleit voor voldoende betaalbare huisvesting voor jongeren en voor huisvesting voor het oplossen van de daklozenproblematiek. In 2015 was er een crisis op de woningmarkt. Alle bouwplannen werden in de ijskast gezet. Dat is nu mogelijk. De economie trekt echter weer aan en de vraag naar woningen is fors toegenomen.

Wethouder **Krabbendam** deelt als reactie op de bijdrage van D66 mee dat de gemeente al heel veel doet op het gebied van het afkoppelen van hemelwater. Zo worden er, onder andere bij de Groene Loper, bezinkbassins aangelegd. Verder verschijnt binnenkort het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Ook daarin wordt daar aandacht aan besteed. Dat wordt later in de raad besproken. Het plaatsen van oplaadpunten gebeurt op aanvraag van inwoners. Het doel is om op iedere 300 m van elke woning een oplaadpaal te plaatsen. Het ligt in de planning om ook in Maastricht een zonnepanelenproject uit te voeren. De aanbesteding wordt op dit moment voorbereid. Het project Plus je Huis is inmiddels gestart. Volta Limburg heeft de Europese aanbesteding gewonnen. Het bedrijf biedt mensen een volledig concept aan op het gebied van duurzaamheid. Daarbij worden de mensen volledig ontzorgd. Er wordt verder gewerkt aan het organiseren van een lening. De wethouder benadrukt dat mensen ook via de provincie subsidie kunnen krijgen en via banken goedkope leningen kunnen krijgen voor de verduurzaming van hun huis.

Voor veel Maastrichtenaren, maar ook voor de wethouder is de Palace (waar hij zijn vrouw voor het eerst mee heeft uitgenomen) belangrijk. Daar wordt nu druk aan gewerkt, maar er is nog geen overeenstemming bereikt met een van de eigenaren over verkoop. Dat kan ertoe leiden dat de gemeente moet overgaan tot onteigening. Daarna kan het project in een stroomversnelling komen. De wethouder benadrukt dat er alleen parkeerplekken voor bewoners worden gerealiseerd. Er is gevraagd om betaalbare woningen voor jongeren en voor een goede doorstroming. Ook zijn er vragen gesteld over het aanbod van woningen. De wethouder benadrukt dat de woningmarkt in Maastricht niet op slot zit. Binnen Zuid-Limburg zijn afspraken gemaakt, onder andere over de sloop van woningen als er nieuwe woningen bijgebouwd worden in verband met de krimp van de bevolking. Bij de Groene Loper en de Sphinx is er ruimte om 1100 woningen te bouwen. Ook zijn er voor Maastricht uitzonderingen gemaakt, onder andere voor studentenwoningen, woningen die in verband staan met zorg en de bestemming van monumenten. Ook kleine initiatieven (maximaal vijf woningen) zijn in combinatie met betalingen aan een fonds voor sloop, toegestaan. In het middensegment is sprake van een prijsopdrijving, zodat die woningen voor mensen met middeninkomens (boven de huursubsidiegrens) niet meer bereikbaar zijn. De wethouder wil ervoor waken dat er gebouwd wordt voor leegstand, gezien de demografische ontwikkelingen. Hij zegt toe nog eens goed te kijken naar de mogelijkheden voor betaalbare woningen voor jongeren. Met de woningbouwcorporaties wordt gesproken over de doorstroming bij ggz-woningen. Daarvoor is onder andere een samenwerkingsovereenkomst met Housing getekend. In 2015 is een aantal bouwplannen in de ijskast gezet. Er wordt nu echter druk gewerkt aan nieuwe bouwplannen, onder andere bij de Groene Loper en in Sphinx-Zuid.

De PvdA heeft vragen gesteld over de spoedeisendheid van bodemlocaties. Voor 2018 staan er drie locaties op stapel. Dat antwoord is ook gegeven in de memorie van toelichting op de vraag van GroenLinks over dit onderwerp.

Huurders maken op dit moment nog geen gebruik van de energiecoaches, omdat deze faciliteit pas sinds kort aan hen wordt aangeboden. De ambitie op dat gebied is hoog. Er hebben nu al – binnen een jaar – zeventig kopers van deze faciliteit gebruikgemaakt.

De wethouder bestrijdt dat bij de klimaatbeheersing de focus alleen op de industrie ligt. De focus in de Maastrichtse energieakkoorden ligt op vijf gebieden. De industrie krijgt daarbij veel aandacht, omdat daar ook de meeste kansen liggen. Maar ieder gebied moet bijdragen aan de missie van Maastricht: klimaatneutraal in 2030. In de eerste grafiek op de voorlaatste pagina is te zien dat de gemeente op koers ligt. Er is met 800.000 euro al veel gebeurd. Daar is met fondsenwerving 2,8 miljoen euro van gemaakt. Maar er is nog veel meer nodig om de doelstellingen te halen. Spreker ziet daarom uit naar afspraken in het nieuwe coalitieakkoord.

Bij iedere actielijn zijn de resultaten opgenomen. Dat wordt met de aantoonbare resultaten op pagina 23 bedoeld.

De Seniorenpartij heeft aandacht gevraagd voor het afkoppelen van de riolering en de verstening van tuinen om de toename van hemelwater op te kunnen vangen. Dat komt allemaal terug in het gemeentelijk rioleringsplan. Ook is er in dat kader aandacht voor de hoogwaterveiligheid.

De VVD heeft gevraagd om een definitie van veilig gebruik bij Landbouwbelang. Die vraag zal de burgemeester beantwoorden. Verder heeft de fractie gevraagd of er ambities zijn om het aantal woningzoekenden dat een woning vindt, te verhogen. In de memorie van toelichting (vraag 11.3) staat

een uitgebreide toelichting over dit onderwerp. De wethouder benadrukt dat in urgente gevallen binnen een jaar een sociale huurwoning wordt toegewezen.

Met haar initiatiefvoorstel heeft de VVD niet beoogd om subsidie te geven aan cpo's. Kennelijk is daar een misverstand over ontstaan. De wethouder deelt mee dat met de genoemde twee cpo's een leerzaam proces is doorlopen, ook door de gemeente. Daar wordt de gemeente alleen maar rijker en wijzer van.

De VVD heeft gelezen dat de gemeente de particuliere woningvoorraad aan moet pakken. De wethouder legt uit wat hij met deze opmerking bedoelt. De woningbehoefte verandert, onder andere onder invloed van de demografische ontwikkelingen. Zo is er meer behoefte aan een- en tweepersoonshuishoudens. Met woningcorporaties kunnen daarover afspraken worden gemaakt. Met particulieren moeten daar individueel afspraken over worden gemaakt. Het gaat daarbij voornamelijk om de portiekflats uit de jaren tachtig en de woningen in de zogenaamde bloemkoolwijken, zoals De Heeg. Bij maatregelen om de geluidsoverlast te beperken mist de VVD ambities op het gebied van overlast door treinverkeer. Dat is echter een verantwoordelijkheid van ProRail. De gemeente kan slechts om maatregelen vragen.

De wethouder constateert een verschil van inzicht tussen de VVD en andere partijen over de opdracht aan het college op het gebied van milieuzones. Het college heeft de raad mogelijkheden voor verbetering van de luchtkwaliteit voorgelegd. De fracties hebben gevraagd om nader onderzoek. Dat wordt nu uitgevoerd, onder andere naar de uitwerking van de milieuzones.

Het CDA heeft gevraagd naar de kosten van de invoering van milieuzones. Dat is, naast draagvlak voor de plannen, onderwerp van onderzoek.

CDA (Geelen) constateert dat de besluitvorming niet – conform de voorliggende stukken – eind 2017 kan plaatsvinden.

Wethouder **Krabbendam** beaamt dat dat niet gaat lukken, onder andere omdat er veel tijd wordt besteed aan het genereren van draagvlak en omdat er zoveel mogelijk wordt toegewerkt naar een voldragen voorstel. In het platform Luchtkwaliteit zitten verschillende partijen met verschillende belangen en verschillende ideeën. Het voorstel moet ook door hen gedragen worden. Daar wordt hard aan gewerkt.

Wat betreft de Maastrichtse energieakkoorden wordt er gesproken met steeds weer nieuwe partijen binnen de industrie en bijvoorbeeld de woningbouw over steeds scherpere ambities en over kansen, onder andere door synergie.

Bij monumenten staan de ambities voor duurzaamheid en opwekking van duurzame energie (met zonnepanelen) soms haaks op het welstandbeleid. Het is een grote uitdaging om tot oplossingen te komen, onder andere met andere oplossingen dan zonnepanelen.

CDA (Geelen) vindt dat het welstandbeleid slechts gericht is op conservering in plaats van op innovatieve impulsen. Spreker roept op om te kijken naar mogelijkheden op dat gebied.

Wethouder **Krabbendam** deelt mee dat er een Groene Menukaart beschikbaar is. Daar staat op wat wel mogelijk is. Zo zijn de Lumière en de Timmerfabriek aangesloten op het restwarmtenet van Sappi. Het CDA heeft verder vragen gesteld over het lage percentage zelf opgewekte elektriciteit (0,8%-0,9%) en gevraagd om de ambitie op dat vlak te verhogen. De wethouder benadrukt dat het gaat om een percentage in relatie tot de energie die in de stad verbruikt wordt (inclusief de vele energie die vele bedrijven in Maastricht gebruiken). Zo verbruikt Enci ontzettend veel energie. Met de aanleg van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en op andere plekken in de stad kunnen grote stappen gezet worden.

In het regeerakkoord is opgenomen dat er – naast EMEC – meer en meer verschillende (kleine en grote) energiecorporaties moeten komen. Daarvoor wordt in Maastricht scholing aangeboden. De zonneweide in Lanakerveld zal erg groot worden (maximaal 50 ha). Voor de aanleg is een Europese aanbesteding nodig. Er wordt nu onderzoek gedaan hoe draagvlak voor de plannen gecreëerd kan worden, door goede voorlichting en bijvoorbeeld door inwoners eigenaar te maken.

De Partij Veilig Maastricht heeft opgemerkt dat het gaat om kostbare landbouwgrond. De fractie stelt voor om windmolens te plaatsen, zodat er ook veeteelt mogelijk is. De wethouder benadrukt dat het perceel formeel geen landbouwgrond is, maar bedrijventerrein. Daar is echter geen behoefte meer aan. De gemeente heeft de grond voor een significant bedrag verworven. De oorspronkelijke eigenaren hebben het perceel de afgelopen tien jaren – om niet – gepacht (en weer doorverpacht aan agrariërs) in

de wetenschap dat het geen landbouwgrond zou blijven. Die verandering is nu aan de orde. De wethouder is van mening dat de plaatsing van de windmolens op dat perceel geen goede oplossing is.

CDA (Geelen) deelt mee dat op ruimtelijkeplannen.nl witte vlekken zijn te zien in dat gebied.

Wethouder **Krabbendam** vindt dat geen goeie zaak, maar benadrukt dat het bestemmingsplan van de gemeente aangeeft welke bestemming het gebied heeft en niet het internet.

GroenLinks (Van der Gugten) vindt dat er veel (technische) vragen aan de orde zijn die ook schriftelijk gesteld hadden kunnen worden. Daardoor is er geen ruimte meer voor debat.

CDA (Geelen) is blij met deze werkwijze waarmee de wethouder veel informatie verstrekt.

Wethouder **Krabbendam** deelt mee dat er soms sprake is van honderden vragen. Ambtenaren besteden er veel tijd aan om ze uit te werken. Voor de orde van deze vergadering wijst hij op het reglement van orde.

Het CDA vraagt nog eens te kijken naar de ambities voor het terugdringen van lawaai van industrie en verkeer. De wethouder benadrukt dat de ambities op dat gebied zijn verhoogd. Hij deelt verder mee dat in december 2018 alle bussen in de gemeente elektrisch zullen zijn. Het is echter de provincie die daarvoor verantwoordelijk is.

Het CDA heeft gevraagd naar de stand van zaken van de ontwikkelingen van de campus in Limmel. De wethouder deelt mee dat de eerste aanbesteding mislukt is. Er heeft zich geen geschikte kandidaat gemeld. Daarom is de vraag opnieuw in de markt gezet. Verder is de gemeente in gesprek met eigenaren van de Brusselse Poort (HB Capital) over een nieuwe opzet. De wethouder maakt zich echter zorgen over de voortgang. Het is een belangrijk winkelcentrum.

De wethouder deelt mee dat Palace is meegedeeld dat het bedrijfsplan moet voldoen aan de eisen in de hotelnota. Zo moet er sprake zijn van een vernieuwend concept. Verder deel hij mee dat inmiddels tien panden zijn voorzien van een keurmerk.

Er is gevraagd hoe de gemeente stuurt op communicatie-initiatieven. Wethouder Krabbendam benadrukt dat de verantwoordelijkheid voor het zorgen voor draagvlak en voor een goede communicatie bij de initiatiefnemer ligt. De gemeente stuurt daar niet in.

Het CDA heeft verschillen geconstateerd tussen de gemeente Maastricht en vergelijkbare gemeenten wat betreft het bouwen van woningen. De wethouder benadrukt dat er ook sprake is van verschillen in regionale en demografische ontwikkelingen.

De SP heeft gevraagd bij welke gemeentelijke projecten EMEC betrokken is. De wethouder antwoordt dat EMEC gevraagd is om de verbinding met de stad aan te gaan om de stad verder te helpen. Het bedrijf moet zelf op zoek gaan naar mogelijkheden. Hij verwijst verder naar het bedrijf voor een specifiek antwoord op die vraag. Hij legt uit dat voor de realisatie van de zonneweide in Lanakerveld een Europese aanbestedingsprocedure nodig is. Bovendien is EMEC (met 35 personeelsleden) te klein om het project uit te voeren.

SP (Bonder) merkt op dat de ontwikkelingen in Nazareth stilliggen, omdat het een gemeentelijk gebouw betreft waarop EMEC zonnepanelen gepland heeft.

Wethouder **Krabbendam** herhaalt dat het aan EMEC is om initiatieven te nemen en uit te voeren. Hij deelt verder mee dat voor de plaatsing zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen een aanbesteding vereist is. EMEC moet dan ook kijken naar gebouwen van andere eigenaren en dan zijn kansen grijpen. De vraag van de SP naar braakliggende terreinen voor zonneweiden is eerder al uitgebreid beantwoord. Op plekken waar geen zonneweiden mogelijk zijn (bijvoorbeeld op het zinkwilterrein), gaat het vaak om percelen die geen eigendom zijn van de gemeente waarbij de eigenaar niet mee wil werken aan de plaatsing van zonnepanelen. De eerste aandacht gaat uit naar de meest kansrijke plekken.

SP (Bonder) is van mening dat de gemeente nog meer kleine percelen in eigendom heeft waar eventueel zonnepanelen kunnen worden geplaatst. Hij vraagt om een overzicht.

Wethouder **Krabbendam** benadrukt dat met de aanleg van de zonneweide in Lanakerveld een grote stap wordt gezet. Daarvoor is een grote investering nodig. Er is op dit moment geen overzicht van kleinere percelen waar eventueel zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

De SP heeft ook gevraagd of de eigenaren van studentenpanden in beeld zijn. Dat is niet het geval. De fractie spreekt ook over corporatie-achtige structuren, waarbij eigenaren van panden de verhuur uitbesteden aan een verhuurder. De wethouder zegt toe intensief onderzoek te doen naar de eigenaren van de percelen.

Als veel panden in Maastricht straks een keurmerk hebben, kunnen studenten een keuze maken uit woningen met en woningen zonder keurmerk. De hoop is dat de studenten kiezen voor woningen met een keurmerk. Daarvoor moeten echter nog veel panden een keurmerk krijgen.

Het beleid van de gemeente is – op basis van een raadsbesluit – dat er niet gehandhaafd wordt op verkeerd gestalde fietsen, tenzij ze gevaarlijke situaties opleveren.

SP (Bonder) deelt mee dat bij studentenpanden op de Meerssenerweg fietsen zodanig zijn gestald dat ze het trottoir blokkeren, terwijl fietsen ook in de tuin van het pand gestald kunnen worden. Buurtbewoners vinden het onbegrijpelijk dat daar niet op gehandhaafd wordt.

Wethouder **Krabbendam** vindt dat ongewenste zaken ook in een goede dialoog opgelost kunnen worden. Strenge handhaving is niet altijd nodig. Spreker roept op om de misstand te melden. Hij deelt, naar aanleiding van opmerkingen van GroenLinks over het warmtenet, mee dat de gemeente werkt aan een kaart op wijkniveau met daarop aangegeven de meest interessante mogelijkheden om gas te vervangen door het warmtenet. Daar wordt onder andere met Sappi over gesproken.

GroenLinks (de heer Van der Gugten) deelt mee dat de inzet van Sappi is achterhaald omdat het een hogetemperatuurnetwerk betreft. Hij benadrukt dat mensen zelf kleinschalig energie opwekken. Die energie moet je op een slimme manier met de omgeving kunnen delen. Daarvoor is een goed netwerk nodig met buffermogelijkheden. Op die manier kunnen daken met veel zonnepanelen effectief gebruikt worden. Nu is er vaak sprake van overproductie. Naast de productie, moet ook de distributie (op een kleinschalige manier) worden gestimuleerd.

Wethouder **Krabbendam** herhaalt dat het plaatsen van zonnepanelen op monumentale panden problematisch is. Een goed alternatief is de inzet van een warmtenet met zoveel mogelijk aanbieders. Zo produceert Chemelot in Sittard-Geleen voldoende warmte voor 300.000 woningen. Voor het realiseren van de doelstellingen van Maastricht moeten alle mogelijkheden benut worden. Het warmtenet speelt daar een belangrijke rol in.

SP (Bonder) begrijpt de redenering van de wethouder over EMEC, maar benadrukt dat het bedrijf pas gestart is. Het zou goed zijn als het bedrijf met wat hulp van de gemeente ervaring op zou kunnen doen. Spreker heeft eerder vragen gesteld over aantoonbare resultaten binnen de klimaatbegroting. In de stukken staan vage omschrijvingen als 'samenwerking op gang gebracht' en 'projecten opgestart, wat CO₂-reductie heeft opgeleverd'. Spreker vraagt naar kwantificeerbare resultaten. De wethouder roept de fracties op om werk te maken van het realiseren van de klimaatdoelstellingen. Dat riekt naar een oproep voor een amendering van de voorliggende begroting. Spreker wil weten waarom het college zaken niet zelf in de begroting heeft opgenomen.

Wethouder **Krabbendam** is in juni 2017 aangetreden. In het coalitieakkoord is vastgelegd hoeveel budget de gemeente voor deze zaken vrijmaakt. Daar moet de wethouder zich aan houden. Maar hij bruist van veel meer ambities. Hij vraagt de raad daarom om hem daarvoor het commitment te geven en roept de fracties op om deze zaken ook in hun verkiezingsprogramma op te nemen.

Hij deelt verder mee als reactie op de opmerkingen over vage doestellingen, dat op basis van de huidige akkoorden en de lopende projecten binnen de actielijn industrie een CO₂-reductie van 2600 ton wordt gerealiseerd. Dat staat ook zo in de stukken.

De wethouder herhaalt dat opdrachten op het gebied van duurzaamheid moeten worden aanbesteed. Met de gunning aan een partij wordt een precedent geschapen. Het voldoet ook niet aan de beginselen van behoorlijk bestuur.

PvdA (Pauly) deelt mee dat de reductie van 2600 ton gaat over de periode 2017-2020. Spreker wil weten wat in de periode 2016-2017 gerealiseerd is. Hij deelt verder mee dat eerder een motie van de PvdA is aangenomen, waarin het college wordt gevraagd om de positie van bedrijven in dit soort aanbestedingen te versterken.

Wethouder **Krabbendam** wil zich houden aan de Aanbestedingswet. Daar kun je niet met een motie onderuit komen. Hij benadrukt verder dat in de gemeente – om snel grote stappen te kunnen maken – in eerste instantie de prioriteit ligt bij grote projecten en niet bij allerlei kleine percelen en daken. Hij benadrukt ook dat de gemeente er vanaf 2015 in twee jaar tijd in is geslaagd om de industriepartijen zover te krijgen dat ze zoveel minder ton CO₂ produceren. Die samenwerking is uniek en een voorbeeld in Nederland.

De **voorzitter** sluit de bespreking van dit onderwerp af.

Verkeer en mobiliteit

GroenLinks (de heer Van der Gugten) wil een aantal opmerkingen over dit onderwerp met andere fracties en het college delen. In Maastricht zijn in de afgelopen jaren grote infrastructurele werken gerealiseerd, zoals de projecten A2 en Noorderbrug. Er wordt echter nog steeds in deze stad te klein gedacht. Voor oplossingen moet de hele regio en alle verkeer, zowel auto's, vrachtauto's, openbaar vervoer en fietsers in ogenschouw worden genomen. GroenLinks pleit voor een genuanceerde aanpak en voor regionaal overleg. Het knelpunt op de Tongerseweg moet in dat kader op de korte termijn op die manier worden aangepakt.

In de motie Infrastructuur riep GroenLinks al eerder op tot structureel overleg in de hele regio. Het komt echter niet op gang. Zo is de gemeente Riemst (B) niet geraadpleegd over de aanpak van het knelpunt op de Tongerseweg. De fractie pleit daarom voor een permanente ambtelijke taskforce voor structureel overleg in de regio.

Met de nieuwe fietsenstalling bij het station, de nieuwe Sibema-tunnel en vele andere initiatieven als de elektrische bussen en de Blauwe Loper zet de gemeente stevige stappen richting schoon, veilig en gezond vervoer in de compacte stad.

De binnenstad wordt steeds drukker. Daarom moeten er grote stappen gezet worden naar autovrije en autoluwe zones. Op een parkeerplaats voor een auto kunnen twaalf fietsen gestald worden. De economische opleving moet gecombineerd worden met kwaliteit van leven met een betere balans tussen de authenticiteit van de stad en het faciliteren van de massale bezoeken aan de stad.

Het tijdperk van de auto is voorbij. Mensen verwachten een veilige en schone omgeving waar het fijn toeven is. Een nieuw distributiesysteem kan daaraan bijdragen.

Verder moet de gemeente zich eens druk gaan maken over het laag overvliegende vliegverkeer. GroenLinks vindt dat dat niet boven de stad thuishoort.

SP (Bonder) pleit ook voor meer faciliteiten voor de fietsers in Maastricht. Op een aantal doorgaande wegen is het asfalt voor auto's vernieuwd, terwijl de fietspaden, onder andere bij de Noorderbrug, nog steeds slecht zijn. Spreker wil weten wanneer daar iets aan gaat gebeuren.

Fietsers moeten bij de Noorderbrug nog steeds omrijden. Daar wordt nog aan gewerkt. Spreker vraagt de wethouder om de werkzaamheden – in het kader van Maastricht Fietsstad – naar voren te halen.

CDA (Geelen) is trots dat het A2-project de Schreudersprijs gekregen heeft voor innovatief ondergronds bouwen. Spreker complimenteert de wethouder ook met de ontwikkelingen in Borgharen en de communicatie daarover met de burgers. Hij constateert dat er veel grote projecten in Maastricht lopen. Hij constateert echter ook dat zaken niet altijd allemaal worden afgewerkt en dat er niet goed wordt opgeruimd. Mensen klagen erover.

In de begroting wordt 174 keer het woord risico genoemd. De heer Geelen hoopt dat die snel worden omgezet in kansen. Hij sluit zich verder aan bij de opmerkingen van GroenLinks over de Tongerseweg en kondigt aan daar bij de bespreking van de begroting wellicht in de vorm van een motie op terug te komen.

GroenLinks (de heer Van der Gugten) merkt op dat GroenLinks daar eerder al een motie over heeft ingediend.

CDA (Geelen) constateert dat een aantal technische vragen niet is beantwoord en vraagt of de antwoorden worden opgenomen in de memorie van antwoord. Hij kondigt aan met de wethouder contact op te nemen over de cadeaukaarten in het kader van Maastricht Bereikbaar.

Verder, wie betaalt de 1,8 miljoen euro voor de trambaanfietsroute en wat is de stand van zaken in Lemiers?

Het CDA heeft eerder vragen gesteld over de FlixBus. De wethouder heeft onderzoek aangekondigd, onder andere naar de juridische positie van de gemeente. Spreker vraagt naar de stand van zaken onder andere in verband met de toename van het aantal langeafstandsbussen.

Op topdruktedagen is er sprake van een enorme druk op de stad. De heer Geelen vraagt daarom om verkeersregelaars aan twee zijden van de Wilhelminabrug. Hij prijst de situatie bij het station met de ondergrondse fietsenstalling, maar waarschuwt ook voor de vele weesfietsen in het gebied. Het CDA roept tot slot op om burgers intensief te betrekken bij de projecten in de stad.

Seniorenpartij (Erckens) heeft eerder vragen gesteld over de gedragscampagne Heel Maastricht Fietst, onder andere om bij de campagne ook het asociale gedrag van sommige fietsers mee te nemen. Uit de beantwoording bleek dat de aanpak van het gedrag deel uitmaakt van het plan Verkeersveiligheid en Fiets dat in 2018 aan de raad wordt voorgelegd. Spreker vraagt om een herprioritering binnen dat plan om zo snel iets te kunnen doen aan het ongelooflijk asociale gedrag van sommige fietsers, zowel van studenten als van bijvoorbeeld ouderen. Spreker is daar eerder zelf slachtoffer van geworden.

D66 (Barendse) constateert dat er veel gebruik wordt gemaakt van de P&R-locaties. De fractie vraagt daarom om het aantal parkeerplekken in de stad te verminderen. De fractie vraagt ook om – naast de fietsenstalling aan het Vrijthof – nog een extra bewaakte fietsenstalling in de avond. Die moet in ieder geval tot 24.00 uur geopend zijn. Dan zullen mensen nog eerder de fiets nemen en de auto laten staan.

Wethouder **Aarts** is er ook van uitgegaan dat er met de gemeente Riemst (B) zou worden gesproken over het knelpunt op de Tongerseweg. Dat is echter niet gebeurd. Er is wel contact opgenomen met de dienst in België die daarover gaat. Die dienst heeft echter geen contact opgenomen met de gemeente Riemst. De gemeente Maastricht heeft gekozen voor een complete reconstructie van de weg om verplaatsing van het probleem te voorkomen. Dat is echter niet gecommuniceerd met de gemeente Riemst en andere omliggende gemeenten. Spreker heeft nu opdracht gegeven om nieuwe contacten te leggen om dit onderwerp te bespreken.

De wethouder benadrukt dat er intensief – ook over concrete zaken – wordt samengewerkt in de regio, onder andere met Lanaken over de ontwikkelingen in Belvédère en met Heerlen en Sittard-Geleen over Maastricht Bereikbaar.

Het CDA heeft een open brief geschreven over een onderzoek naar kansen voor de leefbaarheid en de doorstroming van het verkeer in Maastricht West en Oost naar aanleiding van de grote infrastructurele projecten. De wethouder benadrukt dat die zaken onderdeel waren van de grote projecten en dus zijn meegenomen zijn in bijvoorbeeld de A2-studies en de studies voor de Noorderbrug. Daarin is ook gekeken naar de noodzakelijkheid van de aanleg van nieuwe wegen. Spreker kondigt aan dat daar in december 2017 een discussie met de raad over zal plaatsvinden.

Wethouder Aarts vraagt de SP concreet aan te geven waar het asfalt voor fietsers verbeterd moet worden. De werkzaamheden kunnen in het kader van het project Belvédère worden meegenomen. De wethouder zegt toe te kijken naar een snelle route over de Noorderbrug, maar is er niet van overtuigd dat dat mogelijk is. Hij is het verder met het CDA eens dat de stad ook trots mag zijn op de resultaten en zijn zegeningen moet tellen.

De aanbesteding voor de eerste snelfietsfietsroute is gestart. Er is gevraagd om eenzelfde verbinding met Aken. Het is dus niet waar dat Maastricht, zoals GroenLinks zegt, alles voor de auto doet. Het gaat om de samenhang tussen auto, fiets en milieu.

De wethouder legt uit dat bij alle projecten risico's moeten worden genoemd. Hij is van mening dat het allemaal wel mee zal vallen. Hij zegt toe alle openstaande vragen deze week nog te beantwoorden. Hij deelt verder mee dat de verschillende gemeenten en de provincie bijdragen aan het fietspad, onder andere in Lemiers. Er wordt nog onderzoek gedaan naar mogelijke regionale subsidies.

De provincie is de concessieverlener voor de FlixBus en gaat over de voorschriften. De wethouder heeft komende week een gesprek met de provincie en met de onderneming. Met de NS is gesproken over de situering van de halte voor de FlixBus, wellicht is er een mogelijkheid op de parkeerplaats aan de Meerssenerweg of op een deel van de Kiss&Ride-zone. De NS heeft verder plannen om flink te investeren in het stationsgebouw.

SP (de heer Bonder) benadrukt dat er op dit moment sprake is van levensgevaarlijke situaties, doordat de bussen in een onoverzichtelijke bocht op het fietspad parkeren.

Wethouder **Aarts** stelt voor om Bureau Handhaving te wijzen op de gevaarlijke situatie. De gemeente kan weinig doen als de onderneming zich aan de wettelijke regels houdt.

De wethouder benadrukt dat parkeerplekken voor auto's worden opgeheven, als er concreet plekken voor fietsen nodig zijn. Dat is in 2002 al in een motie vastgelegd. Hij zegt toe aandacht te vragen voor twee verkeersregelaars op topdruktedagen op de Wilhelminabrug.

Er is verder gesproken over asociaal gedrag van fietsers. De wethouder legt uit dat er verschil is tussen overtredingen en asociaal gedrag. Op overtredingen kan worden gehandhaafd. Met bijvoorbeeld projecten op scholen kan het gedrag van fietsers, onder andere het gebruik van de mobiele telefoon, aangepakt worden. Dat alles wordt opgenomen in de beleidsplannen die later aan de raad worden voorgelegd.

CDA (Geelen) deelt mee dat de politie nu al, na signalen van de fractie, meer handhaaft.

Wethouder **Aarts** constateert dat de gemeente meer naar de fracties luistert dan ze denken. Hij benadrukt nog eens dat de gemeente complimenten heeft gekregen bij de deelname aan Maastricht Fietsstad en dat er al veel voor de fietsers is gedaan, onder andere de aanleg van de fietsenstalling bij het station.

De wethouder benadrukt dat er veel P&R-terreinen zijn aangelegd, onder andere in het kader van Maastricht Bereikbaar. Dat programma loopt 31 december 2017 af. Met de resterende gelden en met de 1,3 miljoen euro van het Rijk kan daarmee worden doorgegaan tot 1 juni 2018. De wethouder is er voorstander van om daarmee met hulp van de gemeenten in de regio, de provincie en een eventuele bijdrage van het Rijk ook na die datum door te gaan.

In de beleidsnota's is op basis van het coalitieakkoord het aantal parkeerplaatsen in de binnenstad vastgelegd. De wethouder wil daar dan ook aan vasthouden, zeker nu de stad met 7300 parkeerplekken zelfs onder dat aantal zit. Hij kondigt wel een discussie over de parkeerbalans in de stad aan nu het centrum verder worden uitgebreid.

Er is gevraagd om een extra bewaakte fietsenstalling. De wethouder benadrukt dat in deze periode 50.000 euro extra is uitgetrokken voor (gratis) fietsenstallingen. Samen met de Fietsersbond is besloten om in de zomer de fietsenstalling aan de Kesselskade langer open te houden. Verder heeft ook Q-park de openingstijden uitgebreid tot 24.00 uur. Een nieuwe bewaakte fietsenstalling kost extra geld.

Seniorenpartij (Erckens) merkt op dat de fietsenstalling op de Markt altijd vol is. Spreker vraagt de wethouder om binnen het bestaande budget te zoeken naar mogelijkheden.

Wethouder **Aarts** vindt het jammer dat in het verleden niet gekozen is voor een fietsenstalling onder de Markt. Hij merkt op dat het contractueel niet mogelijk is om fietsenstallingen langer open te houden dan tot 22.00 uur in verband met geluidsoverlast. Hij stelt voor om in de nieuwe raadsperiode nog eens extra te kijken naar mogelijkheden voor fietsenstallingen op de Markt en in West. De wens voor groei van het gebruik van de fiets moet structureel en duurzaam gefaciliteerd worden, onder andere met een forse investering in nieuwe fietsenstallingen.

De **voorzitter** constateert dat er geen vragen meer zijn. Hij bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit het overleg om 22.30 uur.